

Posudek diplomové práce Šárky Gandalovičové

Česká mříž v období renesance a baroku

/105 stran, 239 obr. dokumentace/

Jsou obory v dějinách uměleckých řemesel, které jsou badatelsky zanedbávány více než jiné, tradičně hojně publikované. K těm prvním patří zvláště v dějinách českého uměleckého řemesla železná mříže, ačkoliv poznamenaly zásadním způsobem obraz architektur a urbanistických celků v Čechách v období 16. - 18. století, Z tohoto aspektu je diplomová práce Šárky Gandalovičové nesporným a závažným příspěvkem k danému výtvarnému projevu.

Po úvodních kapitolách podává diplomantka přehled domácí i zahraniční literatury o kovářství a zámečnictví, o dějinách železné mříže. Přehled uvádí grafickými předlohami 17. století. Zde bych upozornila na možnou inspiraci starších grafických předloh severských "Kleinmeisterů /Aldegrever a d./, činnými už od konce 16. století a ovlivňujícími více oborů uměleckých řemesel. Následující kapitoly přehledně seznamují s dějinami kovaných mříží v Evropě a s technologií, bez které se žádná práce z oblasti uměleckých řemesel neobejde. Zde prokázala autorka bezpečnou znalost sledovaného oboru a solidnost přípravného studia.

Vlastní téma zpracovává rozsáhlejší stať o vývoji české mříže v období renesance a baroka. V konkrétních případech Š. Gandalovičová poukazuje na slohové souvislosti s některými dalšími materiály uměleckých řemesel. Ze sírek čtyř základních muzejních institucí vybrala diplomantka typické příklady pro jednotlivá slohová období. Konstruktivně polemizuje a doplňuje záznamy z muzejních inventárních karet, mnohdy málo sdílných. Za nejpřínosnější pokládám následný soupis kovaných mříží 16. - 18. století v Čechách. Ve výběru jsou zde uvedeny známé i méně známé i zcela nepublikované mříže českých měst, zámků i interiérů historických staveb. Početnější je soupis pražských mříží 16 a 17 století a zejména 18 století, členěný na jednotlivá desetiletí.

S novými poznatky v oblasti datování lze souhlasit. Kromě množství a tím i možnosti srovnávání projevila autorka rovněž cit pro slohové cítění. Výhrady mám k datování mříže v 1. patře pražské Lorety, kterou pokládám o 2-3 desetiletí mladší, vykazující nesporné rysy klasicismu. Rovněž nesouhlasím s označením mříže před sochou sv. Jana Nepomuckého na jižní straně katedrály jako rokokovou /jedinou v textu/, ostaně je asi mladší /str. 80, obr. 225/ Řada dalších, před a po této položce Gandalovičovou publikovaných příkladů vykazuje rysy rokokové ornamentiky /zalamovaný pásový průplet, mřížku, rokaj/. Celá tato skupina z druhé čtvrti 18. století vykazuje shodné rysy se soudobých českým řezaným sklem, porcelánem a sklem malovaným Ignácem Preisslerem či intarzií břevnovských sekretářů, navážených K.I. Bientzenhoferem.

K nesporným pozitivum diplomové práce lze přiřadit i bohatou obrazovou dokumentaci, pořízenou většinou vlastnoručně se značnou fyzickou námahou. Na 240 drobných dokladech celků i detailů mříží je čitelným doplňkem písemného projevu. Kromě drobných překlepů či nesprávně uvedených jmen /španělský Burgas namísto Burgos/ nemám dalších připomínek.

Vzhledem ke kvalitám výše uvedeným hodnotím diplomovou práci Šárky Gandalovičové, zpracovávanou solidním způsobem původní téma, podané bohatým a kultivovaným jazykem - pozitivně. Doporučuji ji tímto k úspěšné obhajobě.

doc. PhDr. Jana Kybalová, CSc

Praha, 27. ledna 2006